

sygn. akt I ACz 629/13

POSTANOWIENIE

Dnia 18 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: SSA Wojciech Kościółek

Sędziowie: SSA Piotr Rusin (spr.)

SSA Józef Wąsik

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2013 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości (...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialności w upadłości likwidacyjnej w R.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zwolnienie spod egzekucji

na skutek zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie Wydział I Cywilny z dnia 2 lipca 2012 r., sygn. akt I C 1712/11

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

sygn. akt I ACz 629/13

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 18 kwietnia 2013 r.

Postanowieniem z dnia 2 lipca 2012 r., sygn. akt I C 1712/11, Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział I Cywilny, w punkcie I umorzył postępowanie, a w punkcie II zasądził od strony pozwanej (...) Sp. z o.o. w K. na rzecz strony powodowej Syndyka Masy Upadłości (...)Spółki z o.o. w R. kwotę 3 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy wskazał, że pozwem złożonym w dniu 31 maja 2011 r. powód domagał się zwolnienia spod egzekucji szczegółowo opisanych maszyn, które zostały zajęte w dniu 27 kwietnia 2011 r. u A. B. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie i odebrane przez tegoż Komornika w dniu następnym, a także zasądzenia od pozwanej spółki na rzecz powoda kosztów procesu. Na rozprawie w dniu 2 lipca 2012 r. powód cofnął pozew i jednocześnie podtrzymał wniosek o zasądzenie kosztów procesu, albowiem na przełomie marca i kwietnia 2012 r. Syndykowi Masy Upadłości (...)Sp. z o.o. w R. zostały zwrócone odebrane wcześniej przez Komornika maszyny. Wprawdzie zwrot tych przedmiotów Syndykowi został nakazany przez Sąd Rejonowy w Gliwicach już w postanowieniu z dnia 3 czerwca 2011 r., jednakże rzeczywiste wykonanie tego postanowienia nastąpiło dopiero na przełomie marca i kwietnia 2012 r., albowiem strona pozwana notorycznie uchylała się od jego wykonania. W tym stanie rzeczy właściwym środkiem do zwolnienia przedmiotów określonych w pozwie było powództwo określone w art. 841 k.p.c. Powództwo to było w dacie jego wytoczenia uzasadnione,

jednakże w trakcie procesu stało się bezprzedmiotowe, gdyż skutek, do którego powództwo to miało doprowadzić, został osiągnięty w drodze skargi na czynność komornika. Zdaniem Sądu Okręgowego, w świetle regulacji art. 203 k.p.c. dokonane przez powoda cofnięcie pozwu należy uznać za skuteczne. Jednocześnie Sąd Okręgowy wskazał, że stronę powodową należy uznać za stronę, która proces wygrała, albowiem cofnięcie pozwu było spowodowane zaspokojeniem roszczenia w toku procesu. Wysokość przyznanych kosztów procesu (3 600 zł) Sąd Okręgowy ustalił na podstawie §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu

Powyższe postanowienie zostało w całości zaskarżone zażaleniem przez pozwaną spółkę, która podniosła, iż postanowienie to jest niewłaściwe i narusza jej prawa. W szczególności zaś uznała za błędne stanowisko Sądu I instancji w zakresie przyznania stronie powodowej kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

W odpowiedzi na zażalenie strona powodowa wniosła o jego oddalenie w całości i zasądzenie na jej rzecz od pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pisma powódka poparła argumentację Sądu I instancji zawartą w zaskarżonym postanowieniu, w szczególności podkreśliła, iż zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą, jeżeli do cofnięcia powództwa doszło na skutek zaspokojenia roszczenia powoda już po wytoczeniu powództwa w toku procesu, to za uzasadnione należy uznać przyznanie powodowi kosztów procesu pomimo cofnięcia powództwa. Powód wskazał również, że złożone zażalenie ma bardzo ogólnikowy charakter, tzn. nie precyzuje, na czym ma polegać nieprawidłowość wydanego postanowienia..

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie okazało się na tyle uzasadnione, że konieczne było uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Wbrew stanowisku Sądu I instancji cofnięcie pozwu w niniejszej sprawie nie może zostać uznane za skuteczne w rozumieniu art. 203 §1 k.p.c. Zauważyć bowiem należy, że rozprawa przeprowadzona w dniu 2 lipca 2012 r. była drugą rozprawą wyznaczoną w rozpatrywanej sprawie (pierwsza odbyła się w dniu 9 stycznia 2012 r.), a w jej trakcie pełnomocnik strony powodowej złożył do protokołu oświadczenie o cofnięciu pozwu, jednakże nie zaznaczył, a w każdym razie protokół rozprawy tego nie obejmuje, iż zrzeka się dochodzonego roszczenia. W trakcie rozprawy w dniu 2 lipca 2012 r. nie był obecny żaden reprezentant strony pozwanej, co oznacza, iż z pewnością strona pozwana nie wyraziła zgody na cofnięcie pozwu. W tym stanie rzeczy zaskarżone postanowienie należy uznać za przedwczesne. Dla umorzenia postępowania konieczne jest bowiem pewne ustalenie, czy powód zrzeka się dochodzonego roszczenia, a w wypadku uzyskania odpowiedzi negatywnej zwrócić się do pozwanej spółki o wyrażenie zgody na cofnięcie pozwu.

Co się zaś tyczy kwestii rozstrzygnięcia o kosztach procesu w wypadku cofnięcia pozwu, wskazać należy, że co do zasady pogląd Sądu I instancji, wedle którego jeżeli cofnięcie pozwu było wywołane zaspokojeniem roszczenia przez pozwanego w trakcie procesu, to powoda należy uznać za stronę, jest trafny. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utrwalonym poglądem wytoczenie powództwa eksydencyjnego (art. 841 §1 k.p.c.) jest uzasadnione tylko wtedy, gdy doszło do naruszenia praw osoby trzeciej, mimo przeprowadzenia egzekucji zgodnie z przepisami (por. uchwała SN dnia 31 lutego 1981 r., III CZP 71/80, OSNC 1981, nr 8, poz. 143). Natomiast, gdy naruszenie praw osoby trzeciej jest wynikiem nieprawidłowego prowadzenia czynności egzekucyjnych przez komornika, to osoba trzecia winna skorzystać ze skargi na czynność komornika. W niniejszej sprawie strona powodowa skorzystała w obu wymienionych środkach, przy czym złożona przez nią skarga na czynność komornika, bazująca, jak należy sądzić, na zarzucie naruszenia art. 845 §2 k.p.c., została uwzględniona przez Sąd Rejonowy w Gliwicach postanowieniem z dnia 3 czerwca 2011 r., sygn. akt XII GUkk 2/11 (k. 180). W tym stanie rzeczy nie sposób przyjąć, aby pozew w chwili jego wniesienia miał uzasadnione podstawy. Nie ulega też wątpliwości, że strona pozwana zaspokoiliła dochodzone przez

powoda roszczenia nie dlatego, iż dobrowolnie uznała je za zasadne, ale dlatego iż była do tego zobowiązana w związku z treścią wspomnianego postanowienia z dnia 3 czerwca 2011 r. i pisma komornika z dnia 15 lutego 2012 r. (k. 185).

Uzasadnione wydaje się natomiast rozważenie zastosowania w niniejszej sprawie regulacji art. 102 k.p.c., albowiem z uwagi na krótki termin do wystąpienia z powództwem ekscydacyjnym (art. 841 §3 k.p.c.) powód nie mógł czekać z jego wytoczeniem na rozstrzygnięcie wniesionej przez siebie skargi na czynność komornika i jednocześnie nie mógł być pewien, że argumentacja leżąca u podstaw tej skargi dotycząca naruszenia przez komornika art. 845 §2 k.p.c. poprzez niezyskanie zgody powoda na zajęcie spornych ruchomości zostanie uznana za przekonującą przez Sąd Rejonowy w Gliwicach.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji na podstawie art. 386 §4 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c.

Wobec faktu, iż niniejsze postanowienie nie kończy postępowania w sprawie, na podstawie art. 108 §1 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c. pozostawiono Sądowi I instancji rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.